

NYT REDSKAB TIL AT ÅBNE NATUREN FOR BORGERE MED HANDICAP

Med nye funktioner på Udinaturen.dk kan kommuner registrere og formidle naturoplevelser, som er særligt tilgængelige. Projektet *'Natur for alle' gør det nemmere at finde ud i naturen*, og organisationen bag, Videnscenter om handicap, hjælper bl.a. Roskilde Kommune med at registrere stier og steder.

TEKST /
THOMAS BJERG
Freelance-journalist,
Redaktionen.dk
&
LÆRKE FALSTAFF
Projektleder,
Natur for alle,
Videnscenter om
handicap

75-årige Peter Ottesen holder meget af Roskilde Fjord, som han sejlede på, før han blev lam. Han har brug for at kende forholdene på et natursted, før han begiver sig derhen.

Mange kommuner arbejder på, at borgere med handicap kan opleve naturen. Men ofte bliver handicaptouletter, tilgængelige shelters eller handicapegnede fugletårne og fiskepladser ikke brugt i det omfang, de kunne. For mange borgere ved ikke, at de findes.

Det råder projektet Natur for alle nu bod på. Målet er at gøre det nemt at registrere og formidle tilgængelig natur på Naturstyrelsens site Udinaturen.dk. Sitet har halvanden million brugere og består både af et indtastningssystem, hvor Naturstyrelsen, kommuner og foreninger kan registrere ruter og faciliteter, samt en visning af mulighederne til borgere i Danmark. I september får visningen

nye funktioner, så borgere med handicap effektivt kan få informationer om tilgængelighed og andre vigtige forhold.

Projektleder Lærke Falstaff fra Videnscenter om handicap forklarer, at kommunerne får let ved at formidle naturoplevelser, så borgere med handicap bliver trygge ved at begive sig ud.

- Det handler om at maksimere de gode investeringer og få så meget ud af dem som muligt. Ofte fortæller kommuner, at de har lavet gode tilgængelige ruter og faciliteter, men at der ikke kommer så mange personer med handicap. Vi gør det lettere at finde og bruge faciliteterne, også for de danskere,

Roskilde Kommunes biolog Kate Skjærbæk Bjerrum, landskabsarkitekt Simon Alkærsg og sundhedskonsulent Lisa Høj er taget ud til Kaffepletten ved Roskilde Fjord sammen med frivillig Peter Ottesen. De tre medarbejdere tænker tilgængelighed ind fra starten, når de planlægger nye naturområder.

som tager rundt som turister, siger Lærke Falstaff.

Hun sparrer gerne med kommuner om stederne til sitet. Det er ret nemt at indtaste data, når man har udvalgt de ruter, der rammer godt.

- Du kan nemt registrere et par ruter på en dag med feltarbejde og indtastning på hjemmesiden. Du skal f.eks. indtaste stiernes bredde, underlag, uploade specifikke fotos og beskrive yderligere om rutens faciliteter, fx toiletforhold, p-pladser, fugletårne, shelters med videre. Så kan brugerne selv vurdere, om ruten er egnet for dem.

BREDT SAMARBEJDE

- Projektet Natur for alle gør det let at finde tilgængelig natur på Udinaturen.dk
- I august 2023 var der ca. 70 turforslag, men der kommer løbende nye
- Kommuner kan frem til maj 2024 få sparring til at udvælge og registrere lokaliteter af Lærke Falstaff fra Videnscenter om handicap
- Videnscenter om handicap leder projektet og arbejder sammen med Naturstyrelsen og GeoDanmarks fagdatabase GeoFa
- Projektet er opstået i samarbejde mellem Danske Handicaporganisationer, Friluftsrådet, Sammenslutningen af Unge med Handicap og Videnscenter om handicap
- AAGE V. JENSEN NATURFOND og Friluftsrådets udlodningsmidler støtter økonomisk.

Foto: Thomas Bjerg

Foto: Thomas Bjerg

Landskabsarkitekt Simon Alkær sig har sammen med Lærke Falstaff udvalgt og registreret et udpluk af kommunens tilgængelige naturområder. Han nævner steder med handicaptolletter, stier og sheltere som Salvaparken ved Roskilde Fjord, Himmelsøen ved Darup og picnicpladsen 'Kaffepletten'. Registreringerne opdaterer den eksisterende formidling på udinaturen.dk og er afgørende for, at brugerne kan søge mulighederne frem.

-Det er vigtigt at tænke tilgængelighed ind fra start af, når vi laver nye naturområder. Samarbejdet med projektet har skærpet vores fokus på tilgængeligheden. Ofte er det de små ting, som gør forskellen, og det er langt mere besværligt at justere efterfølgende, siger Simon Alkær sig.

Biolog Kate Skjærbæk Bjerrum er ved at planlægge et nyt naturområde, Boserup Kilen, med tilgængelighed som et fokus. Gode stier og bænke skal også invitere mennesker med handicap, gangbesværede og ældre til at nyde naturen og give mulighed for ophold og hvile. Faciliteterne skal synliggøres via Udinaturen.dk, så folk bliver opmærksomme på dem.

Biologen forklarer, at det nye fokus på tilgængelighed styrker samarbejdet mellem kommunens enhed Grøn Omstilling og sundheds- og omsorgsområdet. Hun samarbejder med sundhedskonsulent Lisa Høj fra afdelingen Træning og Sundhed.

- Når vi laver nye naturområder, sparrer vi med Træning og Sundhed om, hvilke behov deres borgere har. F.eks. om, hvordan stier og hvilepladser bedst tilgodeser en konkret gruppe borgere, siger Kate Skjærbæk Bjerrum.

Lisa Høj forklarer, at projektet også gavner borgere på bosteder og genoptræningstilbud. For med de nye søgefunktioner bliver det let for personalet at finde handicapvenlige udflugtsmål.

Netop det aspekt bliver en del af lanceringen i Naturens Uge fra 4. til 10. september, forklarer Lærke Falstaff.

- Vi rækker ud til bostederne og hjælper personalet med at bruge de nye funktioner.

HJÆLPER OGSÅ BORGERE MED PSYKISKE OG KOGNITIVE UDFORDRINGER

De nye muligheder gavner også borgere med synsnedsettel- se og psykiske eller kognitive udfordringer.

- Søgningen bliver let, og det er vigtigt for mennesker med kognitive udfordringer. Vi øger webtilgængeligheden for borgere med synsnedsettel- se, der bruger skærmlæsere, og så lægger vi informationer ind om stedernes besøgsniveau. Så kan mennesker med psykiske udfordringer bedre finde stille steder uden mange mennesker, siger Lærke Falstaff.

Formålet er at skabe lige vilkår for alle.

- Det handler om livskvalitet, om at have interesser og leve dem ud. Alle har brug for at komme ud i naturen.

Projektleder Lærke Falstaff fra Videnscenter om handicap hjælper gerne kommuner med at sparre om tilgængelige natursteder til Udinaturen.dk frem til maj 2024.

Foto: Thomas Bjerg

KØRESTOLSBRUGER: JEG SKAL KENDE FORHOLDENE FØR EN TUR

Roskilde Kommune har takket ja til sparringen, og det nyder 75-årige Peter Ottesen godt af. Han er frivillig frontløber i projektet, hvorved han inspirerer andre til at bruge naturen mere.

Han kører ofte i elscooter i naturen omkring Roskilde, og denne dag er vi på en tilgængelig sti ved det tidligere Sankt Hans Hospital. Her har han udsigt ud over fjorden, som han sejlede på, før han i 2016 blev lam i benene.

- Det betyder enormt meget for mig med smukke, interessante steder. I naturen finder jeg fred og ro, og det, man oplever med øjnene, er en stor del af livet, siger Peter Ottesen, der var formand for sejlkлубben i Jyllinge.

Det er afgørende at kende forholdene, før han begiver sig ud. Så han ikke kører forgæves.

- Først skal jeg finde stedet og ruten derhen. Hvor lang er den, er der handicaptollet og forhindringer undervejs? Er underlaget godt, eller er det en trampesti? Jeg skal hele vejen fra parkeringspladsen og tilbage igen uden at køre fast. Det gør mig tryk, hvis jeg kan finde information om ruten. Især hvis det er et nyt sted.

PLANLÆGGERE BLIVER BEVIDSTE OM TILGÆNGELIGHED

I Roskilde Kommune ser medarbejderne flere fordele i projektet. Tre af dem er taget med på dagens tur, der går via stien til stedet Kaffepletten. Her er der borde og bænke med udsigt til Roskilde Fjord.

35 FRIVILLIGE BRUGERE MED HANDICAP

- En del af projektet er 35 frivillige, såkaldte frontløbere, der er brugere med forskellige handicap
- De kommer fra hele landet og peger bl.a. på tilgængelig natur i deres lokalområde og afholder gratis fællesture ud i naturen
- Frontløbernes åbne Facebook-gruppe 'Alle ud i naturen - projekt Natur for alle' har cirka 400 medlemmer.